

Kultursamverkansmodellen i Skåne

Många barn fick chansen att lyssna, leka, spela och lära i det interaktiva musikkonstverket KLONK som fyllde Kuben i Malmö Live. KLONK var en del av Bästa Biennalen som är en konstfestival för barn och unga, som hölls i Skåne hösten 2015. Foto: Bengt Flemark

Tillsammans utvecklar vi Skåne!

”Ett ökat deltagande i kulturlivet bidrar till medborgarnas välbefinnande och regionens utveckling. Kulturen ska vara livskraftig i alla delar av Skåne och bidra till att ge alla hög livskvalitet. / .../ Vi ska genom ökad samverkan förbättra villkoren för konstnärligt skapande, utveckla kulturlivet med särskilt fokus på barn och unga, öka tillgången och tillgängligheten till kulturlivet i hela Skåne och bidra till den kulturdrivna näringslivsutvecklingen.”

Citatet ovan är hämtat ur den regionala utvecklingsstrategin ”Det öppna Skåne 2030”. Kulturen har en viktig plats i den regionala utvecklingsstrategin. Det ökade samspelet mellan den statliga, regionala och kommunala kulturpolitiken, inom ramen för kultursamverkansmodellen, har bidragit till detta. Kulturen är en av flera delstrategier och beskrivs som en kraft som bidrar till individens och samhällets utveckling och välfärd.

På följande sidor vill vi ge dig en kort introduktion till hur kultursamverkansmodellen fungerar i Skåne. Region Skåne tar med utgångspunkt från de nationella och regionala kulturpolitiska målen, fram en regional kulturplan i dialog med Skånes kommuner och kulturliv. Målbilden handlar om att Skånes invånare och besökare ska ha tillgång till konst och

kultur av hög kvalitet, som bidrar till ett dynamiskt, öppet och demokratiskt samhälle präglad av humanistiska värderingar, bred medborgardialog och intresse för gårdagens, dagens och morgondagens mångfald av uttryck.

Inriktning och prioriteringar i den regionala kulturplanen togs fram i dialog med Skånes kommuner och kulturliv under 2015. Efter att kulturplanen varit ute på remiss beslutade Region Skånes kulturnämnd och regionfullmäktige om den regionala kulturplanen för åren 2016 – 2019.

Tillsammans har vi goda förutsättningar att stärka utvecklingen i Skåne!

Vad är kultursamverkansmodellen?

Kultursamverkansmodellen är resultatet av en statlig kulturpolitisk reform som successivt införts i landet sedan 2011. Skåne var ett av fem pilotlän. Reformen ska öka samspelet mellan den statliga, regionala och kommunala kulturpolitiken och samordna resurserna på de områden där det är möjligt och önskvärt. Vissa statliga kulturanslag fördelas av Region Skåne utifrån de nationella kulturpolitiska målen och den regionala kulturplanens prioriteringar. Att Skåne har en regional kulturplan är alltså en förutsättning för att Region Skåne ska kunna fördela det statliga stödet till regional kulturverksamhet. Detta regleras i den statliga *förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet**.

Kulturplanen är ett underlag i dialogen med Statens kulturråd om de statliga kulturbidragen till regional kulturverksamhet. Region Skånes kulturnämnd vill dock stärka samverkan på bred front och inte bara utifrån hur de statliga medlen ska fördelas. Därför lyfter Region Skåne in hela det regionala kulturpolitiska uppdraget i dialogen; utvecklingsambitioner, snarare än var pengarna kommer ifrån, är i fokus i kultursamverkansmodellen i Skåne.

En central utgångspunkt för den kulturpolitiska samverkan är att parterna uppfattar sig själva och varandra som utvecklingsaktörer. I detta ingår att parterna har tydliga prioriteringar i form av kulturpolitiska program, planer och strategier.

Wanås Konst,
Jene Highstein, Grey Clam, 1990/2001
Foto: Anders Norrsell

**Inom kultursamverkansmodellen får regionerna/landstingen fördela statliga medel inom följande sju verksamhetsområden:*

- *professionell teater-, dans- och musikverksamhet,*
- *regional museiverksamhet,*
- *regional biblioteksverksamhet,*
- *konst- och kulturfrämjande verksamhet,*
- *regional enskild arkivverksamhet,*
- *filmkulturell verksamhet med särskild inriktning mot barn och unga, och*
- *hemslöjdsfrämjande verksamhet*

Vad innebär Region Skånes roll som utvecklingsaktör?

Region Skånes kulturnämnd ska på uppdrag av regionfullmäktige arbeta för att stödja ett rikt konst- och kulturliv med både bredd och spets samt med hög grad av tillgänglighet.

Kulturnämnden fördelar ekonomiska bidrag till professionella kulturaktörer för att de ska bedriva regional kulturverksamhet. Verksamhetsbidragen till regional kulturverksamhet bidrar till att skapa en stark kulturell infrastruktur och är centrala i arbetet med att förverkliga de kulturpolitiska målen.

Region Skånes kulturförvaltning – Kultur Skåne – driver utvecklingsarbetet på uppdrag av kulturnämnden. I utvecklingsuppdraget ligger att följa upp och utvärdera insatser

utifrån de kulturpolitiska målen, vilket ger kunskap och insikter om kulturpolitikens betydelse för medborgarna och utvecklingen i Skåne. En annan viktig roll är att stimulera erfarenhets-, kunskapsutbyte och samverkan mellan kommuner och mellan kulturaktörer. Kultur Skåne har bred kompetens inom olika kultur- och konstområden och har väl utvecklade nätverk regionalt, nationellt och internationellt i rollen som regional utvecklingsaktör.

Region Skåne samordnar processen i kultursamverkansmodellen och ansvarar för att det finns en regional kulturplan för Skåne.

Varför är det viktigt att kommunerna deltar i den kulturpolitiska samverkan?

Kommunerna har de stora basresurserna för den offentligt finansierade kulturen. Samverkan mellan kommunerna och med Region Skåne ger utrymme för satsningar som är anpassade efter lokala och delregionala förutsättningar och ambitioner. På så sätt kan de samlade resurserna på kommunal, regional och statlig nivå utnyttjas bättre och den enskilda kommunen kan få mer kultur för pengarna.

Kommunerna stärker dessutom, genom sitt aktiva deltagande i den regionala kulturpolitiska dialogen, sitt inflytande när det gäller de regionala prioriteringarna och genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin i Skåne.

Hur går den kulturpolitiska dialogen till?

Under våren hålls delregionala kulturpolitiska överläggningar där presidierna för kommunernas kulturnämnder eller motsvarande och chefstjänstemän i de fyra regiondelarna träffar representanter för Region Skånes kulturnämnd. Syftet är att fånga upp idéer och förslag, identifiera hinder samt initiera en gemensam utveckling av interkommunal och regional karaktär. Vid behov kan dessutom kulturpolitiska samtal föras mellan

Region Skåne och enskilda kommuner eller grupper av kommuner.

Under hösten hålls ett regionalt kulturpolitiskt möte som samlar regionala och kommunala kulturpolitiker och chefstjänstemän för att utbyta kunskap och erfarenheter inför nästkommande år.

Kurs i grannlätsbroderi.
Foto: Skånes Hemslöjdsförbund

Från vänster; Frida Andersson Haase, Ylva Karis och Gilda Naumanen som studerar på Filmlinjen på Skurups folkhögskola.
Foto: Filmlinjen, Skurups folkhögskola

Hur samråder vi med kulturlivet?

Region Skåne har sedan länge dialog med kulturlivets företrädare, framför allt om det som rör den regionala finansieringen och de regionala uppdragen. I samrådet har kulturlivets aktörer den viktiga rollen att bidra med kunskap utifrån sina perspektiv och erfarenheter i den politiska beslutsprocessen.

Samrådet med kulturlivet sker i första hand i de av Region Skåne inrättade kollegierna på konst- och kulturområdena och i särskilda möten med kulturlivets intresseorganisationer, det fria professionella kulturlivet och folkbildningens organisationer.

Fredriksdal museer och trädgårdar:
Här undersöks småkryp med Fredriksdals pedagoger
Foto: Sven Olof Larsén

Vad innehåller en regional kulturplan?

Utifrån de nationella, regionala och lokala kulturpolitiska målen identifierar Region Skåne i dialog med kommunerna ett antal kulturpolitiska strategier och utvecklingsområden. Kulturplanen ska synliggöra de regionala prioriteringarna, göra rollfördelningen tydlig och underlätta interkommunal samverkan. Kulturplanen är också en plattform för insatsområden, som kan vara intressanta att lyfta fram genom internationella samarbeten, till exempel inom ramen för EU-finansierade projekt och därmed attrahera ytterligare finansiering till det skånska utvecklingsarbetet.

Hur och i vilken ordning insatserna ska utvecklas måste, i de fall processerna inte redan är igång, diskuteras i de årliga samverkans- och samrådsprocesserna. En av de stora fördelarna med kultursamverkansmodellen är just att prioriteringar och metoder utvecklas i samverkan. Insatserna resurssätts i det årliga budgetarbetet i Region Skåne och i kommunerna. Budget och verksamhetsplaner under planperioden skulle kunna liknas vid handlingsplaner i genomförandet av den regionala kulturplanen.

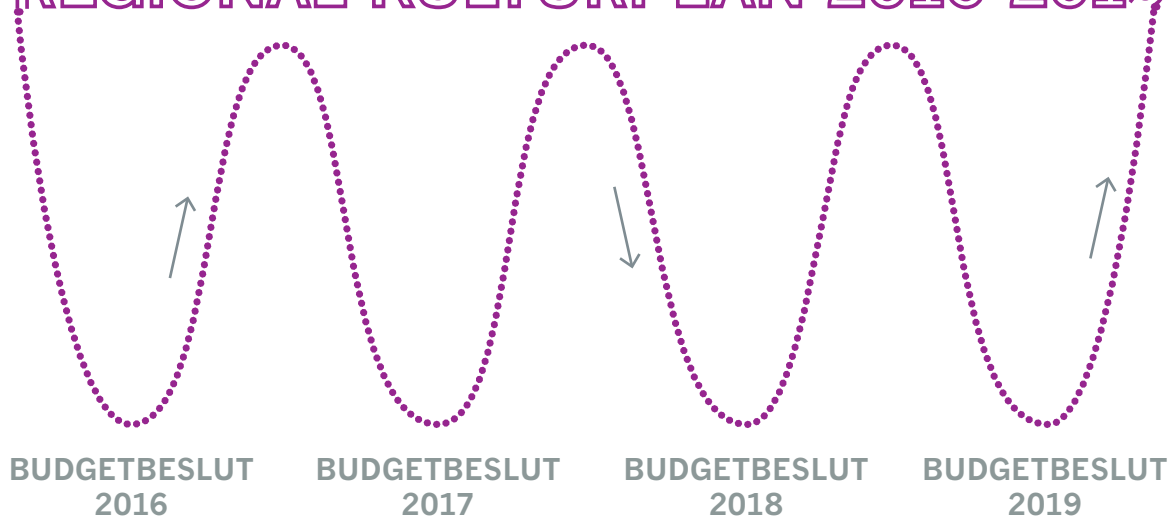

Hämta kulturplanen på www.skane.se/kultur/kulturplan

DET ÖPPNA SKÅNE 2030

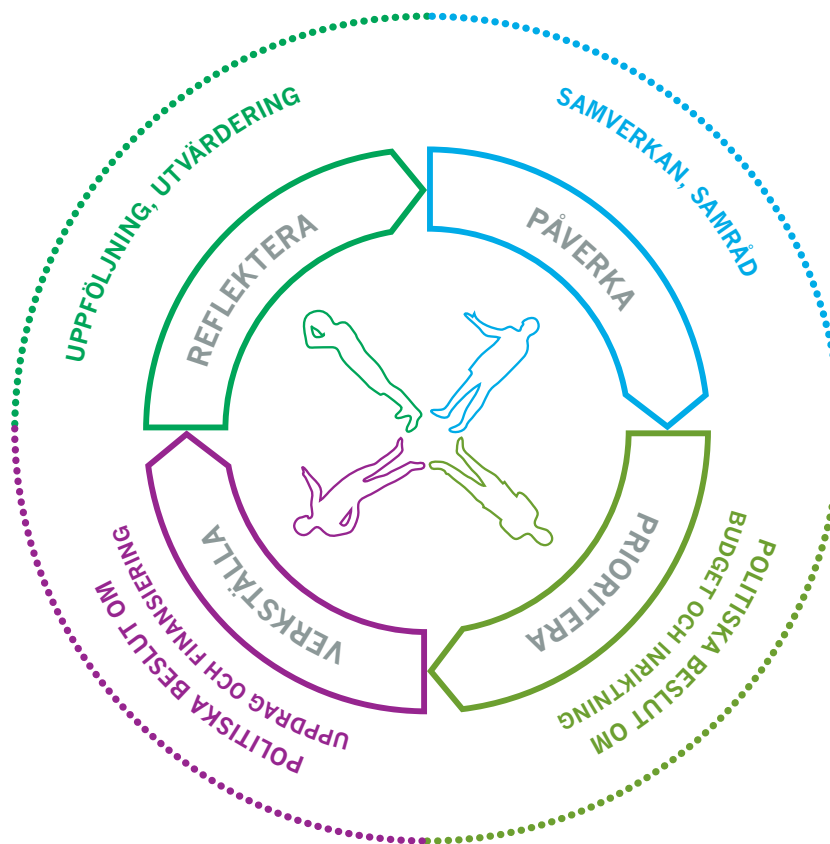
REGIONAL KULTURPLAN 2016-2019

Den regionala kulturplanen som tas fram under 2015 löper över fyra år. I de årliga budgetprocesserna tar kulturnämnden avstamp i kulturplanen när prioriteringar av insatser och resurser görs. Kopplingen mellan den fyraåriga kulturplanen och kulturnämndens årliga budget och verksamhetsplan ska vara tydlig för att underlätta den årliga samverkansdialogen, prioriteringsarbetet och uppföljningen under perioden.

Dialogen i kultursamverkansmodellen har gett kulturen en viktig plats i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) "Det öppna Skåne 2030". Där framhävs dessutom kulturen som en viktig regional utvecklingsfaktor, vilket stärker kulturpolitikens möjligheter till samverkan med andra politikområden.

Hur ser processen ut?

Processhjulet illustrerar både ett regionalt och ett kommunalt perspektiv på processen. Det är i den kulturpolitiska dialogen som kulturpolitiska prioriteringar diskuteras – diskussioner som i nästa steg påverkar budgetramar, inriktning, uppdrag och finansiering. Dialogen leder också till ett ömsesidigt kunskaps- och erfarenhetsutbyte vilket stärker det kulturpolitiska fältet och därmed utvecklingen i Skåne.

Kulturnämnden är Region Skånes facknämnd i kulturpolitiska frågor och verkar på uppdrag av regionfullmäktige. Kulturnämnden ska verka för att Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets som alla har möjlighet att ta del av.

Region Skånes kulturförvaltning – Kultur Skåne – initierar och driver utvecklingsarbete på uppdrag av kulturnämnden. En del av arbetet är att handlägga, följa upp och utvärdera verksamhetsbidrag och utvecklingsmedel. Andra centrala områden handlar om omvärldsbevakning, kommunikation, nationella och internationella kontakter och nätverk.

Kultur Skåne
205 25 Malmö
040-675 37 50
skane.se/kultur

